

DIRVA

Nr. 143

Gruodis-December 13, 1961

Cleveland, Ohio

KENNEDY SU MACMILLANU PERSVARSTYS STRATEGIJĄ: SU DE GAULLIU AR BE JO

Santykiai tarp Vakarų valstybių dar niekad nebuvo pasiekę tokio nesutarimo nuo Suezio konflikto, kaip dabar yra atsitike. Svarbiausias nesutarimo punktas yra Berlynas. Argiai ir amerikiečiai sutaria, kad reikia bandyti derėtis su Maskva. Prancūzai tam priešingi ir pasilieka prie savo nusistatymo, kad šiuo metu, sovietams grasinant, negalima derėtis. Tačiau kai Maskva nori, kad tik jos siūlymai bū-

tų svarstyti. De Gaulle tokiu atveju siūlo geriau palaukti. Sutikti su keturių konferencija reikėtų sutikti svarstyti rusų reikalaujamas nuolaidas, kurias vakariečiai turi padaryti Berlyne, būtent: sutikti su kai kuriais suvaržymais ir, gal būt, dar išsiderėti kurį laiką palikti savo įgulas Berlyne.

Baltieji Rūmai, atrodo, kad yra užsiėmę užsilaikyti su sovietais tokioms deryboms ir kalbama apie Chruščiovo ir Kennedžio susitikimą.

Prezidentui Kennedžiui pavyko į savo pusę pritraukti Vokietijos kanclerį Adenauerį, kuris nors ir prieš savo nusistatymą, sutiko su derybomis, nes neturėjo kitos išeities -- kanclerio vietoj jis išsilaiko tik su Kennedžio "palaiminimu".

Praeitą šeštadienį Adenaueris trumpam laikui buvo atvykęs į Paryžių pasimatyti su Prancūzijos prezidentu de Gaulle, bet nelabai stengėsi pakeisti pastarojo priešinimasi deryboms. Iš savo pusės de Gaulle irgi neturėjo iliuzijų atkalbėti Adenauerį nuo duotų pažadų Kennedžiui.

Tad susitikimas apsiribojo bendromis diskusijomis ir nedavė didelės praktiškos naudos. Daugiau buvo tartasi dėl kilusio ginčo tarp vokiečių ir italų Europos bendroje rinkoje, kurią de Gaulle skubina tvirtai pastatyti ant kojų, kuri būtų svarbiausiu kirčiu kovoje prieš sovietų ekonominę ekspansiją pasaulyje.

Keturi užsienių reikalų minis-

teriai, kurie buvo susitikę šios savaitės pradžioje irgi nieko nesutarė, gal tik stengėsi labiau paslėpti nesutarimus dėl Berlyno. Smulkiau nesutarimai išryškės NATO konferencijoje.

Kiekvienu atveju dabar jau aišku, kad de Gaulle kietai užsispyręs laikytis savo pozicijos ir nenori jokių derybų su sovietais.

Gruodžio 21 ir 22 d. Bermudoje susitikęs Kennedy su Macmillanu turės persvarstyti Vakarų strategiją. Ar leisti de Gaulliui diktuoti Vakarų politikai, ar veikti be jo.

Galima įsivaizduoti sovietų džiaugsmą dėl tokio vakariečių nesutarimo. Bet Maskva irgi netvirta. Jos konfliktas su Albanija įgauna aštresnę formą ir rodo, kad komunistinis blokas irgi nėra apsaugotas nuo audrų.

• Maskva pradėjo tiesioginę ataką prieš NATO, kaip Vokietijos revanšistų tvirtovę, vystydama puolimą prieš gen. Heusinger, vieną iš aktyviųjų NATO rėmėjų. Generolas kaltinamas, kad jis esąs karo kriminalistas. Iki šiol tokių kaltinimų nebuvo. Tai naujos Maskvos pastangos jai galimais ir praktikuojamais būdais ardyti NATO vienybę, esą, suradus naujų dokumentų, kad jis yra karo metu davęs įsakymus žudyti sovietų gyventojus.

LIETUVIŲ PASITARIMAS SU SENATORIUM KUCHEL

--Turime sugrąžinti Lietuvai ir kitiems komunistų pavergtiems kraštams laisvę ir nepriklausomybę, -- kalbėjo senatorius Thomas H. Kuchel, vienas Kuchel - Lipscomb rezoliucijos autorių, pasitarime su Kuchel - Lipscomb Rezoliucijai Remti Komiteto vadovybės nariais, įvykusiame 1961 metų gruodžio 8 d., 4 val. po pietų Statler Hilton viešbutyje, Los Angeles mieste. Pasitarime, užtrukusiame virš 1 val., dalyvavo šie Kuchel - Lipscomb Rezoliucijai Remti Komiteto vadovybės nariai: komiteto koordinatorių L. Valiukas, koordinatorių padėjėjas A. Skirius, lietuvių skyriaus pirm. J. Jodelė, estų skyriaus pirm. A. Kalm, latvių skyriaus pirm. A. Reins, V. Kazlauskas ir B. Nurmsen (estas).

Šios konferencijos metu suse-

natoriumi Tom Kuchel buvo aptarti ateities planai ir žygiai rezoliucijos pravedimo reikalai. Anot senatoriaus Tom Kuchel, JAV-bių Senate esą didelio nepasitenkinimo Valstybės Departamento užimta linija komunistų pavergtų kraštų reikalui. Eilėdemokratų ir respublikonų senatorių esą pasiryžę JAV-bių Kongreso naujos sesijos metu imtis priemonių atsikratant prosovietiška galvojančio elemento.

--Aš būsiu vienas iš pirmųjų -- kalbėjo senatorius Tom Kuchel, -- kurie imsis šio darbo. Pavergtųjų kraštų laisvės reikalą pajudinsime iš pagrindų.

Julius Jodelė, ALT-bos Los Angeles skyriaus pirmininkas, pakvietė senatorių Tom Kuchel į Vasario 16-sios paminėjimą, kuris Los Angeles mieste ruošiamas 1962 metų vasario 11 d. Anot senatoriaus Tom Kuchel,

Gedimino aikštė Vilniuje žiemos metu.

KULTŪRINĖS NAUJIENOS IŠ LIETUVOS

Dirvos specialaus bendradarbio pranešimas

Neseniai pasirodė Lietuvoje "Pergalės" žurnale naujai parašytas Sirijos-Giros romanas "Voratinkliai draikėsi be vėjo". Romano veiksmo vieta Vilnius. Veikėjai inteligentai. Romanas atskiru leidiniu, atrodo, nebus išleidžiamas.

Lietuviškoje komunisti-

nėje spaudoje šis Sirijos-Giros veikalas buvo įvertintas neigiamai, laikomas "miesčioniškumą skleidžiančiu" romanu. Šis, ne pagal komunistinių vadovų nubrėžtas gaires parašytas romanas atskiru leidiniu, atrodo, nebus išleidžiamas.

Vilniaus akademinis dramos teatras šiomis dienomis pastatė amerikiečių rašytojo Millerio pjesę "Komojazerio mirtis". Pjesės tema paprastų amerikiečių gyvenimas su kasdieniniais jų rūpesčiais, kartais net tragizmu.

Pjesė turėjo didelį pasisekimą vilniečių žiūrovų tarpe.

Šią vasarą Palanga pasiūso dviem naujomis skulptūromis. Palangos parke baltuoja Eglė žalčių karalienė, o netoli paplūdinio vasarotojus sveikina Jūrė ir Kastytis.

Abiejų skulptūrų apipavidalinime siekiama pabrėžti lietuvių liaudies meno paprastumą bei grakštumą.

Vilniaus universitete veikia jau nuo 1946 m. lietuvių liaudies dainų ir šokių ansamblis. Savo atliekamuose liaudies šokiuose bei dainose ansamblis pasiekė didelio meniškumo laipsnio. Studentai labai myli savo ansamblį ir vertina jį. Ansamblis ne tik džiugina vilniečius studentus, bet ir gastroliuoja įvairiuose Sovietijos miestuose, o taip pat laikas nuo laiko išvyksta ir į komunistinio bloko respublikas.

Kad šis ansamblis turi didelį pasisekimą galima spręsti dar ir iš to fakto, jog ansamblininkai turėjo net "garbę" pasirodyti paskutiniame Maskvoje įvykusiame XXII komunistų suvažiavime meno saviveiklų koncerte.

ALT SĄJUNGOS VALDYBA POSĖDŽIAVO

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos posėdyje, kuris įvyko gruodžio 8 d., V. ir S. Abraičių bute, buvo išsamiai diskutuojami klausimai bei nutarimai ir padarytos išvačos iš bendrojo ALT S-gos ir Vilties d-jos valdybų posėdžio, įvykusio lapkričio 25-26 dienomis Pittsburghe, Pa.

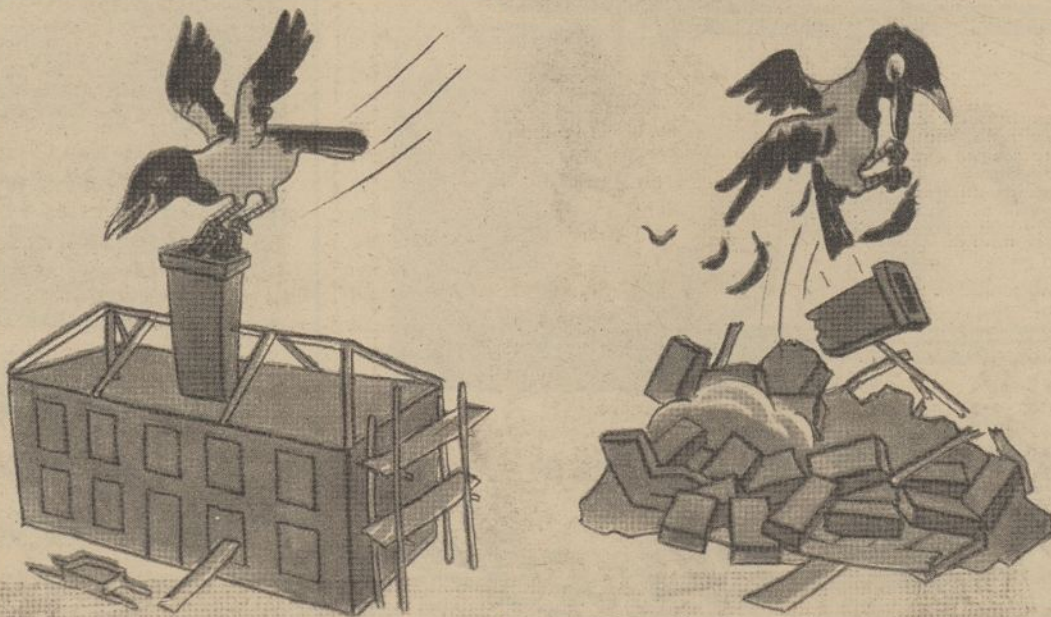
Ypatingai daug dėmesio skirta aptariant mūsų tautinės minties reikšėjimą -- Dirvą. Svarstytygos galimybės ją stiprinti ne tik materialiniu pagrindu, bet ir turinio atžvilgiu. Tuo reikalu paruoštas ir posėdyje priimtas bendraraštis Sąjungos skyriams.

Valdybos pirmininkas Vytautas Abraitis pa-informavo apie East Chicagos skyriaus, kuriam vadovauja K. Pocius, pasiūlymą remti Antano Smetonos monografijos išleidimą, suteikiant stambesnės sumos paskolą. Sąjungos valdyba šį pasiūlymą mieliai priėmė ir išreiškė padėką East Chicagos skyriui už efektingą paramą ir rūpestingą talkininkavimą ALT S-gos valdybos užsimojimui.

Posėdyje dalyvavo ir Vilties dr-jos vicepirmininkas V. Rastenis.

VILNIAUS "ŠLUOTA" JUOKIASI...

Telšiuose, Respublikos gatvėje dar nebaigtas statyti dviaukštis namas ėmė griūti: iš antro aukšto lubos su krosnimis sugarmėjo į pirmąjį aukštą (Faktas). S. Džiaukšto piešinys

VARNA: - Na, ir statybininkai - baisu nutūpti!

ŠIANDIEN IR RYTOJ

☆☆☆

NEGRAI NESUŽAVĖTI

Maskvoje yra Lumumbos vardu pavadintas "tarptautinis universitetas", į kurį stengiamasi pritraukti tūkstančius studentų iš Afrikos ir išmokyti juos "marksizmo - leninizmo" dvasioje.

Studentai parenkami palankiai nusiteikę Maskvos politikai ar jai net ir tvirtai įsimylėję. Bet ir tai jau yra buvę studentų, kurie pasipiktinę metė tą universitetą ir grįžo namo. Piktinosi rusų išdidumu, panieka juodiesiems, veidmainiavimu, ir t.t.

Bet daugumas Maskvoj studijuojančių Afrikos negrų, berods, patenkinti ir uoliai auklėjasi būti "marksizmo - leninizmo" apaštalais.

Amerika irgi stengiasi pritraukti į savo aukštąsias mokyklas studentų iš Afrikos. Juk tai būsimieji Afrikos kraštų vadai.

Tikimasi, kad čia jie "geriau supras" Ameriką, įgys jai simpatijų. Bet pasekmės graso išeiti visai ne tokios, kokių laukiama.

Kai Maskvoje sistemingai rodoma tik pageidaujamoji gyvenimo pusė, Amerikoj studentai laisvi stebėti viską. Ir pamato jie čia gana daug to, kas jų simpatijas Amerikai mažina, o ne didina.

Daugiau kaip pusantro tūkstančio afrikiečių dabar studijuja aukštosiose Amerikos mokyklose. Dauguma patenkinti čia įgyjamu mokslu, bet Amerikos politinėmis ir socialinėmis vertybėmis nesužavėti. Jie atvyksta čia, kaip į "pienu ir medum tekančią" šalį. Tikrovėje jie dažnai at-
randa amerikiečius ne tokius, kokių jie nori pasirodyti. 77% jau esą susidūrę su rasinės diskriminacijos nemalonumais restoranuose, viešojo susisiekimo priemonėse, po-būviuose, net bažnyčiose. Amerikiečiai esą stengiasi su jais gražiai elgtis tik tada, kai sužino kad jie iš Afrikos. Tad jiems ima atrodyti, kad, jei amerikietis su kuo malonus, tai tik todėl, kad turi interesą patikti. Amerikiečiai jiems atrodo ir savo tarpe negana draugiški.

Bet 38% afrikiečių studentų visgi giria amerikiečių draugiškumą, 18% giria darbštumą, tačiau 27% piktinasi rasine netolerancija, 16% mano, kad amerikiečiai netolerantingi visiems svetimšaliams, 10% peikia politinį apatiškumą.

Amerikiečiais negrais afrikiečiai irgi nusivilia, nes amerikiečiai negrai esą išdidūs, neturį solidarumo jausmo su Afrikos negrais.

JEI HITLERIS BŪTŲ LAIMĖJĘS KARĄ... (3)

KAIP VIENOS BENAMIS SURADO POLITINI PAŠAUKIMĄ

Būdamas 11 metų amžiaus Adolfas Hitleris norėjo būti dailininku, o einant šešioliktuosius metus, jį rado ant kelio nusigėrusį...

Išvakarės Trečiojo Reicho kūrimsi, Berlyną buvo apėmusi nervinga nuotaika. 1933 m. sausio 28 d. gen. Kurt von Schleicher, ėjęs kanclerio pareigas, Hindenburgas įsakymu buvo atleistas. Mieste sklido gandai, kad Schleicheris, susitaręs su gen. Kurt von Hammerstein, armijos vadu, remiamas Potsdamo garnizono, ruošėsi perversmui ir norėjo krašte įvesti karinę diktatūrą. Taip pat buvo kalbama ir apie nacių pučą, kad Hitlerio SA daliniai norėjo užimti Wilhelmstrasse, kur buvo prezidentūra ir daugumas ministerijų. Kalbama buvo ir apie visuotinę streiką.

Sausio 29 d. keli šimtai darbininkų, susirinkę Lustgartene, miesto centre, manifestavo prieš norą Hitlerį paskirti kancleriu. Vieną kartą, 1920 metų pučė, visuotinas streikas išgelbėjo Vokietijos respubliką, kai vyriausybės atstovai pabėgo iš sostinės.

Tą naktį, iš šeštadienio į sekmadienį, Hitleris žingsniavo pirmyn ir atgal savo kambarį Kaiserhof viešbuty, netoli prezidentūros. Jau mėnuo laikas kai jis vedė slaptas derybas su Papenu ir kitais konservatorių vadais.

Vienintelis tik senis maršalas Hindenburgas, Vokietijos prezidentas, buvo priešingas patenkinti Hitlerio ambicijas. Sausio 26 d., dvi dienas prieš lemiamus įvykius, jis pasipasakojo gen. von Hammersteinui, kad neturįs nė mažiausio noro pavesti krašto apsaugos ministerio ar kanclerio pareigas tam Austrijos kapralui.

Bet įkalbėtas savo sūnaus majoro Oskaro von Hindenburgo, Otto von Meissnerio -- prezidentūros sekretoriaus, Papeno ir kitų, nusileido.

1933 m. sausio 30 d. Hitleris atvyko į prezidentūrą pasimatyti su Hindenburgu ir to pasimatymo pasekmės liko sunkios ne tik Vokietijai, bet ir visam pasauliui.

Tuo tarpu iš Kaiserhofo viešbučio lango Goebelsas, Roehm ir kiti nacių vadai žiūrėjo stengdamiesi pamatyti iš prezidentūros išeinančio Hitlerio veido išraišką, kad sužinotų, ar jam pasisekė ar ne. Praeity jie ne kartą nusivylė savo planų rezultatais, tad ir dabar negalėjo tikėti, kad Hitleriui visu šimtu nuošimčių pasiseks.

Bet greit jie buvo stebuklo liudininkai. Žmogus su Čaplino ūsais, kuris savo jaunystėje buvo Vienos benamiu, ir neaiškiu kareivių pirmajame kare, nepasisekusio Muenchene pučo vadu, eidamas keturiasdešimt trečiuosius metus prisiekė užimdamas Reicho kanclerio pareigas.

Adolfas Hitleris buvo tretysis sūnus iš trečiųjų vedybų mažo austrų muitininko šeimoje.

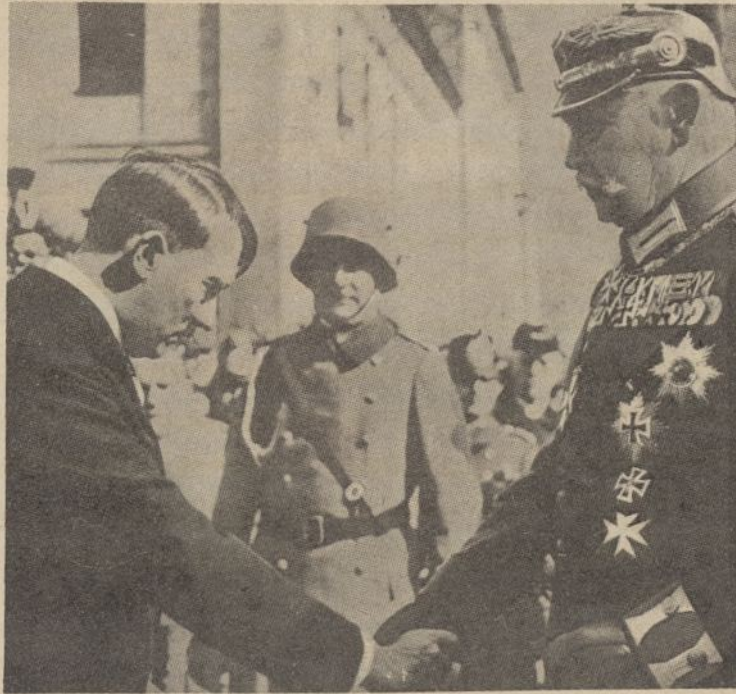
Johann Georg Hiedler, Adolfo senelis, buvo keliaujantis statilus, kuris keliaudavo iš kaimo į kaimą po žemąją Austriją. Jis vedė kaimietę, Aną Schicklgruber auginusią nežinomo tėvo berniuką Aloyzą, kuris vėliau tapo Adolfo Hitlerio tėvu. Galimas dalykas, kad šito Aloyzo tėvas buvo pats Johann Hiedler, bet tam nėra įrodymų. Aloyzas augo turėdamas Schicklgruber pavardę.

1847 metais, mirus Aloyzo motinai, Johann Hiedler, kuris dabar jau vadinosi Johann Hitler, notoro ir trijų liudininkų akivaizdoje pripažino, kad jis yra Aloyzo tėvas.

Joks dokumentas nepaaiškino, kodėl senis laukė 30 metų kad išsūnytų Aloyzą.

Vardas kartais turi savo magnetinę reikšmę. Daugelis Vokietijoje svarstė, ar Hitleris būtų pasiekęs kanclerio kėdės, jei būtų vadinęsis Schicklgruber. Ar įsivaizduojama volkečius rėkiančius nei Heil Hitler, bet Heil Schicklgruber. Heil Hitler Vokietijoje buvo ne tik vagnerišku šūkiu. nacių mitinguose, bet ir privaloma sveikintis forma Vokietijoje, net per telefoną, vie-

toj "Allo" sakydavo "Heil Hitler!"

Maršalas Hindenburgas patikėjo Adolfui Hitleriui Vokietijos kanclerio pareigas.

Taip, "Heil Schicklgruber!" sunku būtų įsivaizduoti.

Aloyzas Schicklgruber-Hitler išmoko kaime batsiuvio amato, bet būdamas nepastovaus būdo, kaip ir tėvas, išvyko laimės ieškoti į Vieną. Ten jis trečią kartą apsivedė, šį kartą su Klara Poezl. Po keturių mėnesių, Aloyzas ir Klara sulaukė pirmojo naujagimio, kuris kaip ir ant-rasis, greit mirė. Tretysis buvo Adolfas, būsimasis Vokietijos kancleris.

Kada Adolfas buvo 11 metų amžiaus, jį pasiuntė į Linz gimnaziją. Nors tėvas sunkiai pragyveno iš nedidelės valdžios tarnautojo algos, bet norėjo, kad sūnus būtų mokytas. Tačiau jau-nas Adolfas nesvajėjo apie val-

stybinę karjerą. Jis norėjo būti dailininku.

Pirmose klasėse Adolfo pažymiai už mokslą buvo geri, bet toliau jis vos sugebėjo pereiti į aukštesnę klasę ir turėjo apleisti gimnaziją negavęs pažymėjimo.

Šis nepasisekimas įsibrėžė jo atmintyje ir pasiliko priešininku prieš visokius "diplonus" ir pedagogiją. Net paskutiniiais metais, kada Europos fronte jis vadovavo milijoninei armijai, kar-tais pasitraukęs poilsui, jis pasipaskodavo savo bendraminčiams:

--Kai aš prisimenu savo gimnazijos mokytojus, esu įsitikinęs

kad pusė jų buvo nenormalūs.

Aišku, kad Hitleris niekad nedovanojo savo mokytojams, kurie statė jam blogus pažymius. Tačiau vienas Linzo gimnazijos mokytojų turėjo didelės įtakos Hitleriui ir jo likimui. Tai buvo istorijos mokytojas dr. Leopold Poetsch.

--Jis naudojo mūsų gimstan-tų tautinį patriotizmą, kaip tran-klį dėstymui, ir ne kartą mus pra-šė tai daryti dėl tautinės gar-bės, -- vėliau sakydavo Hitleris.

Kai 1903 metais Hitlerio tėvas mirė, motina vargingai apsi-gyveno Linzo priemiesty su Adol-fu ir Paula, pragyvendama iš ma-žytės pensijos. Ji bandė išmo-kyti savo vaikus, bet Adolfui nesisekė studijos ir vieną dieną jis apleido mokyklą. Kitą rytą pienininkas jį rado pakely visai

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

RIMTESNĖ PARAMA PIETŲ VIETNAMUI

Gen. Maxwell D. Taylor, prezidento Kennedy pasiūtas, ilgesnį laiką studijavo sąlygas, kaip padėti Pietų Vietnamui kovoje su komunistiniais partizanais, siunčiamais iš kaimyninių kraštų.

Dabar jau aiškėja, kokia parama labiausiai reikalinga su partizaniniais kovotojais kalnuotame ir džiunglių krašte. Ta parama -- specialiai pritaikyti helikopteriai, kurie gali, be lakūno ir jo pavaduotojo, vežti 12 pilnai ginkluotų

nusigėrusį ir parvežė namo.

Hitleris prisiekė daugiau nebegerti ir šitą priesaiką jis išlaikė. Jis atsisakė ne tik nuo alkoholio, bet ir nuo tabako.

1906 metais, kai jau buvo 17 metų amžiaus, su motinos nedidelėmis santaupomis išsiruošė į Vieną, norėdamas įgyvendinti savo troškimą ir tapti dailininku. Bet jam nepasisekė išlaikyti į meno akademiją įstojamuosius egzaminus. Nepasisekė ir kitais metais.

Motinai būnant prie mirties, jis grįžo į Lenzą.

--Tai man buvo didelis smūgis. Savo tėvą aš gerbiau, bet motiną mylėjau. Jos mirtis man padarė galą visoms ambicijoms... Vargingumas ir sunki realybė vertė mane greitai ieškoti sprendimo...

Man reikėjo vienokių ar kitokių būdų užsidirbti duonai -- vėliau rašė Hitleris.

Bet kaip užsidirbti, jei neturėjo profesijos. Jis niekad nemėgo darbo, niekad jo ir nenorėjo išmokti. Iki 1913 metų jis praleido gyvenimą dideliame skurde. Bet vis nenustojė vilities įstoti į architektūros mokyklą. Bet jis niekad į ją nepadarė ir prašymo. Žiemą jis šiuodavo nuo gatvių sniegą, dulkindavo kilimus, nešiodavo stotyse lagaminus, arba kartais dirbdavo kaip paprastas darbininkas.

Kitame numery: HITLERIS NIEKAD NEBUVO DAŽYTOJU!

karių ir dar 2500 svarų karinio krovinio. Jei karinis krovinys sumažinamas, helikopteriai gali vežti 18 karių.

Tokių helikopterių Pietų Vietnamas jau 33 gavo. Jų laukiama ir daugiau. Su helikopteriais atvyko ir specialiai JAV karinė aptarnavimo įgula.

Tos paramos atsiuntimas pakels Pietų Vietnamo karių kovingumą ir jiems padės lengviau tvarkytis su partizanais, kurie esą gerai paruošti ir gerai ginkluoti.

• M. A. Menšikov, Sovietų Sąjungos ambasadorius Washingtone, kaip laikraštiniškai patiria, greit bus pakeistas kitu asmeniu. Juo nepasitenkinimas grindžiamas tuo, kad jis Maskvą klaidingai informavęs, jog JAV nekariaus dėl Berlyno ir todėl Maskva galinti santykius tempti iki kraštutinumo. O išėjė kitaip. JAV pradėjo mobilizuotis. Panašiai reikėjo daryti ir rusams ir dar labiau apsunkinti savo šlubuojančius ūkinius reikalus.

• Izraelyje pradėtas skaičiuoti Eichmanno bylos sprendimas. Eichmannas pripažintas kaltu 15 punktu, iš kurių už 10 jam grėsia mirties bausmė. Ji greičiausia šį ketvirtadienį ar penktadienį ir bus paskelbta.

• Sovietų Sąjungos ir Albanijos diplomatinis santykių nutraukimas susilaukia kai kurių komentarų, kurie laukia atsakymo. Nutraukti santykius su silpna

Albanija, Maskvai labai nesunku. Bet už Albanijos juk stovi komunistinė Kinija. Normaliai tokius santykius turėtų nutraukti ir su Kinija. Bet, kadangi komunistinės Kinijos jėga kitokia, negu Albanijos, tai tų santykių nenutrauks.

• JAV rezervistų pašaukimas Berlyno krizei temptis dabar susilaukia vis didesnės kritikos. Ypač, kad naujokų šaukimas gruodžio mėnesį buvo sumažintas.

Vyriausybė dėl rezervistų pašaukimo gauna daug nepasitenkinimo laišku. Ir Kongreso atstovai demokratų pradeda spausti, kad ateinančiais 1962 metų rinkimais nebūtų jiems pakenkta, taigi rezervistai galimai greičiau turi būti paleisti.

Kongreso nutarimu buvo leista pašaukti 250,000 rezervistų. Iki šio laiko buvo pašaukta 156,000.

Manoma, kad rezervistų paleidimas jau prasidėjęs 1962 m. sausio mėn. Tik 8357 laivyno rezervistai ir 28,000 orinių jėgų rezervistų gali būti išlaikyti visus metus.

JAV karinė jėga, kad ir paleidus rezervistus, bus pakelta iš 14 į 16 divizijų. Pakelimas bus įvykdytas šaukiant daugiau naujokų.

• Sovietų Sąjungos kariuomenės pavaduotojas Kanadoje pulk. Anatoly F. Loginov, paprašytas išvažiuoti už karinių paslapčių šupirkinėjimą. Tai ir padarė praėjusį sekmadienį, nors Sovietų Sąjungos ambasada ir protestavo.

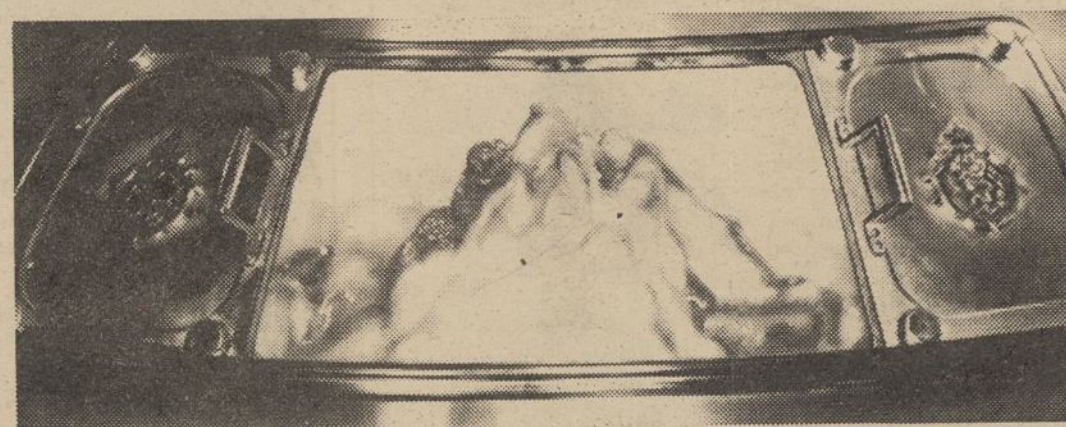
TODĖL, KAD STROH'S

YRA UGNIMI VERDAMAS,

TAI JOKS KITAS

AMERIKOS ALUS

NEGALI PRILYGTI STROH'S

Virimas, kurį jūs matote vykstant katile, yra sukeltas tiesioginės ugnies katilo apačioje. Ta kraštutinė kaitra ištraukia puikiausią skonį iš puikiausių produktų... padarydama Stroh's šviesesnį ir švelnesnį. Pasimėgauk gaivinančiu skirtumu vienintelio Amerikoje ugnimi virto alaus šiandien!

Jums patiks

Stroh's
...geresnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS,

sekretorius

Bishop 2-1397

DIRVA

- THE FIELD -

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: Balys Gaidžiūnas ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIUS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Balys Gaidžiūnas • Subscription per year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Ar tikrai tokie esame?

Beveik visos mūsų organizacijos, kad suvestų galą su galais ar reprezentuotųsi prieš visuomenę, per metus rengia vieną ar daugiau parengimų. Juose, kaip jau įprasta, svečių pritraukimui, būna meninė programa, šokiai, na, ir bufetas. Bufetas, kaip dažnai rengėjai tuos parengimus garsindami rašo, su "skaniais, šaltais ir šiltais valgiais ir skanumynais, su minkštais ir kietais gėrimais prie skanios kavutės".

Meninė programa dažniausia priklauso nuo organizacijos pajėgumo ir rengėjų sugebėjimo ką nors naujo "iškasti". Žinoma, tokius "iškasimus" vykdančios rengėjai susiduria ir su didelėmis išlaidomis. Bet jos, jei pataikoma į daugumos skonį ir reikalavimus, prie nemažų rengėjų pastangų visuomenę sudominti, tikrai sugrįžta. Tiesa, tada apie didesnę pelną jau nebetenka galvoti, o reikia tenkintis vadinamais reprezentavimosi motyvais.

Meninei programai atlikti kiekviena didesnė lietuvių kolonija turi savų, kartais ir tikrai stiprių jėgų. Bet, visi gerai žinot gyvenimo išbandytą pasakymą, kad savo kaimė pranašų nebūsi. Tat tokių pranašų, norint geriau pasirodyti su menine programa, ir reikia kitur ieškoti. O ieškantis ir nemažai užmokėti, nes vien kelionės sudaro didžiąją tokių išlaidų dalį, jei vyksta ne vienas, o keli menininkai.

Reikia pasidžiaugti, ir tai mūsų spaudoje jau keliais atvejais buvo pažymėta, kad pastaruoju metu, tokių parengimų meninės programos, daugelyje lietuvių kolonijų, gerėja. Gerėja, nes to pageidauja pati visuomenė, o rengėjai, jei tos visuomenės nori daugiau pritraukti, turi prie tų reikalavimų taikytis.

Bet būtų klaidinimas tvirtinant, kad visur taip yra. Kortų vakarėliai, kaip ten bebūtų, tebėra ir kai kurių organizacijų parengimų kalendoriuose ir išbandyta priemonė organizacijų lėšoms padidinti. O mažos lietuvių kolonijos, kurios toliau susikurios nuo didesnių centrų, kad ir labai norėtų, be specialių rėmėjų, nepajėgios ko nors didesnio ir įdomesnio surengti. Todėl ir tokie lietuvių suėjimai, kad ir be meninės programos, neturėtų virsti pasiūlymų priežastimis.

Šiuo atveju, kada kiek žvilgtelime į tuos parengimus, kurie buvo ir dar ilgai bus viena lietuvių išsilaukimo atrama, noriu čia prisiminti laišką, neperseniausiai gautą iš Lenkijos.

Minimą laišką rašo lietuvis, kuriam vieną kartą nusiųpėjo laimė ir jis gavo didelį glėbį lietuviškų laikraščių, leidžiamų Amerikoje. Jis užmiršo visus jį supusius rūpesčius ir pasinėrė į laikraščių puslapiuose. O kai viskas buvo perskaityta, jis parašė tokį laišką:

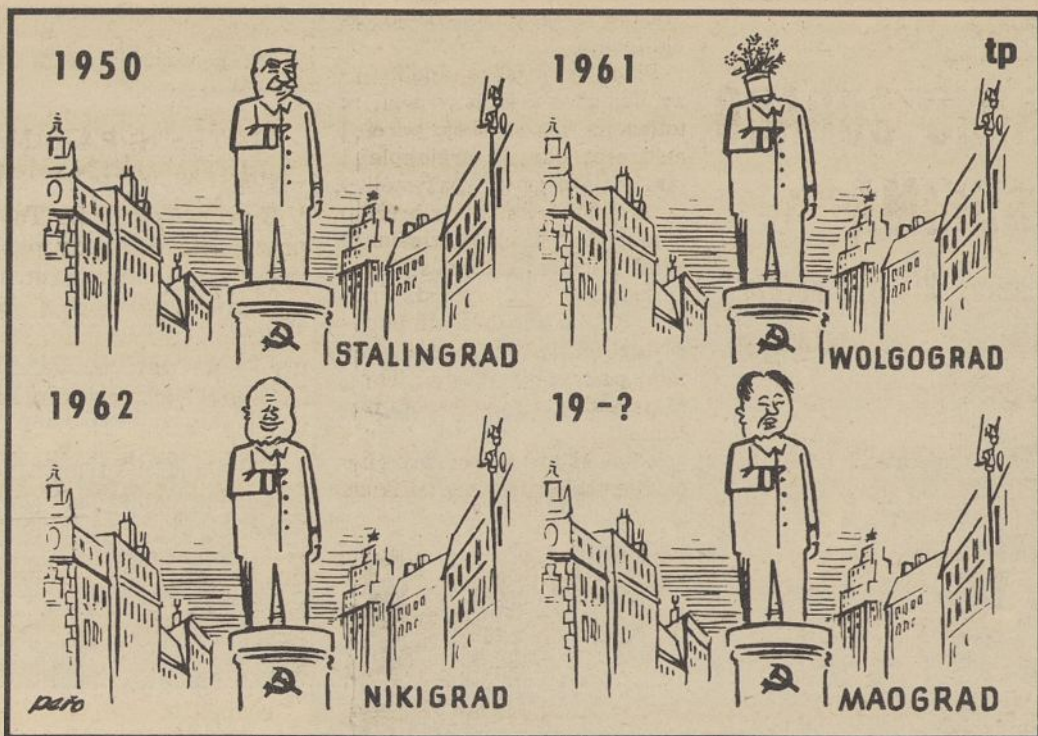
"Nežinau, ar galėsit suprasti, kiek turėjau džiaugsmo, per tuos atsiųstus laikraščius, pabūti jūsų tarpe. Štaičiau apie jūsų gražius darbus ir linkėjau, kad jų dar daugiau būtų. Labai sielojau, kad jūs ten pasipešat ir vieni į kitus šnairuojate. Jei pagyventumėt mano padėdyje, to tikrai nedarytumėt. O perskaitęs visas tas korespondencijas apie jūsų vakarus ir vakarėlius, net nustebau, kad jūs ten tiek daug valgotė ir geriate".

Esu nuomonės, kad šis laiškas, pastebėjęs vieną mūsų parengimų ydą — gausų valgomą ir gėrimą, jį pastebėjo pro gerokai padidintą stiklą. Tik šiuo atveju jis yra teisus, nes tokį padidinimą padaro mūsų parengimų garsintojai, visaip griaudindami, kad tik susirinktų, nes būsią daug šiltų ir šaltų valgių, taurių ir gaivinančių gėrimų...

Ateity, kad tokiu valgytu ir gėrimu net kituose kraštuose perdaug negarsėtų, reiktų apseiti be jų išpūstų pagraudenimų. Ar neužtektų poros žodžių, kad bus bufetas. Tada, gal atpultų ir tas priekaištas, kurį jau ne kartą teko girdėti, kad esame "prakalbas sakanti, skaniai valganti ir gerai nugerianti tauta".

Žinoma, tai nėra esminiai klausimai, dėl kurių reiktų kautis ir ietis laužyti. Bet kai jie mūsų pačių dar padidinami, tikrai neskoningai atrodo ir mus kreivai atestuoja.

B. G.

Sovietams nelengva redaguoti enciklopediją...

VILNIUJE SUNKIAI GIMDO BOLŠEVIKINĘ LIETUVOS ENCIKLOPEDIJĄ

Prieš pusketvirtą metų Lietuvon pateko keli komplektai J. Kapočiaus Bostone leidžiamosios Lietuvių Enciklopedijos. Tada tuose komplektuose buvo tik dvylika tomų. Išpūdis tačiau buvo didelis. Ne tik Vilniuje, ne tik Kaune, bet ir visoj Lietuvoj kultūrininkų, pedagogų tarpe pasiklido gandas, kad Amerikoje "išbėgėliai" leidžia lietuvišką enciklopediją. Visiems rūpėjo pamatyti. Kiti net ėmė rašyti laiškus Amerikon, -- ar neapdovanotų ir jų kas nors tokiu turtu.

mūsų Sruoga. Tačiau realistinėse dramose istorijos pažinimas ir žmonijai suprantamas yra geriausia medžiaga.

Landsbergio atveju reikia sutikti su Dalios Bulgaraukaitės įvertinimu, kad jis pagrįstas yra poetas.

Čia kyla pasiūlymas, kilęs iš pasikalbėjimo Leonu Sabaliūnu, kad mūsų rašytojai atvaizduotų Nepriklausomos Lietuvos bei okupacijų būdinguosius valstybinio gyvenimo bruožus ir figūras. (Tam Leonas turi net konkretų planą).

Atsiminimų jau yra, bet gerų mažai. O atsimenant, kad su valstybinio gyvenimo buvo susiję daug mūsų rašytojų, tas visas pavaizdavimas galėtų įgyti dramatinės įtampos, priartinančios prie tikrų įvykių ir nuotaikos. Čia galėtų pasitarnauti dabartinis Dirvos romano konkursas.

Lietuvoje esantiems tokių dalykų sukurti sunkiau. Viena, kad neleidžiama. O antra, ir kas svarbiau, kad mes išvis gyvename kitame pasaulyje ir anuo- met išgyventa istorija neatsiekia tiek daug laiko srovės ir įvykių.

"Didvyrių šešėlis" New Yorke geriau įvertintas negu "Penki stulpai". Lygiai Vengrijos sukilimas yra daugiau sukėlęs dėmesio, negu Lietuvos okupacija.

Abejū likimas (ligi šiandien) tiek pat tragiškas. Negalvokime, kad Lietuva niekam nesvarbi. Ji svarbi kai kurioms širdims iš-eivijoje, svarbi Lietuvoje esantiems ir būsimiems patriotams ir tuo pačiu visai žmonijai.

SAULIUS ŠIMOLIŪNAS,
New York valstija

KODĖL NĖRA NUOTRAUKŲ IR APRASYMO?

Prieš porą savaitę Chicagoje įvyko santariečių suruoštas iš-pūdingas rašytojų šėmės ir kitų tragiškai žuvusių santariečių minėjimas. Prieš tai Dirva keletą kartų minėjimą reklamavo, bet po jo neįdėjo nė vienos nuotraukos ir aprašymo.

Kur priežastis? Kiek mažiau, buvo daroma daug nuotraukų ir pats minėjimas buvo tikrai iš-pūdingas, vertas aprašymo.

Santarietis B.
Chicago, Ill.

REDAKCIJOS PASTABA: Labai gaila, bet iki šio laiko redakcija negavo iš to minėjimo nė vienos nuotraukos ir jokio aprašymo. Skaitytojas B. su klausimu turėtų kreiptis į tuos fotografus, kodėl jie Dirvai neat-siuntė nuotraukų, kurias mes mielai būtume įdėję.

kad paskutinis, dešimtas tomas išleistas 1965 metais. Taigi, šįmet jau turėjo būti išleisti bent penki tomai, tai yra, pusė visos enciklopedijos.

Bet... tuo tarpu nėra dar nei pirmo tomo ir nežinia, kada jis bus, jeigu iš viso bus. Net ir J. Matulis, akademijos prezidentas, apsiėmęs būti vyriausiu enciklopedijos redaktorium, akademikų susirinkimuose nebemini enciklopedijos. O Kapočius Bostone tuo tarpu spėjo pridėti dar vienuolika tomų ir, galbūt, (jeigu) anie Vilniuje išperės pirmąjį tomą, čia darbas galės būti jau baigtas, turbūt, daugiau kaip sutrimis dešimtimis tomų!

J. Žiugžda, sako, kartais išsiima iš plieninio seifo kokį tomą bostoniškės enciklopedijos, pavar-to, ir spiaudosi: politika! Vien politika! Mes kai išleisim, tai bent bus moksliška enciklopedija!

Aną dieną per "Laisvę" kaip tik ir pasiskardeno vienas "įžymus mokslininkas", besidarbuojąs tos enciklopedijos istorijos skyriuje. Tai J. Kaškaitis, New Yorko apylinkės lietuvių "laisviečių" tarpe buvęs žinomas kaip daktaras Kaškiaučius. Atsėdėjęs teismo paskirtą laiką kalėjime už nelegalius "patarnavimus" (pacienčių "iš bėdos gelbėjimus") ir netekęs gydytojo teisių, nebeturėjo čia ką veikti, nuvažiavo su ekskursantais Lietuvon ir tenai pasiliko. Tapo "mokslininku --istoriku": renka žinles enciklopedijai apie Amerikos lietuvių, kada nors kurį pirštą pajudinusius "pažangiame" veikime. Per laikraštį šaukiasi į tuos buvusius "veikėjus" ar jų pažįstamus, kad siųstų žinių.

Mizara, pasirodo, tuos naujojo istoriko laiškus buvo sulaukęs, nedėjo laikraštį. O anas vis beldžiasi, stebisi, kodėl niekas neatsiliepia. Mizara, neapsiken-tęs, tuos atsišaukimus atspaus-dino, bet ir pamokslą nuo savęs pridėjo. Girdi, ko čia šūkai per laikraščius: juk enciklopedi-joj aprašyti vertiems žmonėms galima tiesiai laiškus parašyti, adresus nesunku gauti. Tikar vi-si verti enciklopedijoj minėti? Be to, sako, ieškai žinių net ir

apie tokius asmenis, apie kuriuos Vilniuje daugiau gali sužinoti ne-gu čia. Vadinasi, nemoki medžia-gos rinkti, didysis istorike!

Kaškaitis viename savo laiške atskleidžia ir dar vieną būdingą dalyką. Pasirodo, Mizara, matyt, būdamas apie Kaškaitį nelabai aukštos nuomonės, net vyriausį kompartijos istoriką šarmaitį at-siklausė, dėti ar nedėti laikraš-tin Kaškaičio atsišaukimus. Mat, esą, kankurie draugai nelabai nori būti bolševikinėje enciklopedi-joje aprašinėjami. O kas, esą, "jei po kelių metų taptų užėti jų paminėjimai enciklopedijoje"? Kaškiaučius ramina, kad "nie-kas jokių priekabių jiems anei iš tolo nedarytų". Bet Mizara at-sargenis. Jis tad ir klausia: ar visus Kaškaičio numatytus vėrta enciklopedijoj minėti?

Po to kas atsitiko su Stalinu, Mizaros klausimas visiškai vietoj. Juk ir didžiosios rusiškos enciklopedijos ne vienas tomas dėl Stalino ir stalininkų vėl teks perspausdinti, o senuosius teks surinkti ir deginti... Gal Mizara jaučia, kad ir jam pačiam kažin ar vėrta kelti koją ton enciklo-pedijon, nes kas gali žinoti, kaip dalykai po keleto metų atrodys... Bet jam to klausimo sprendimas dar toli. Kaškiaučius dar tik B raidę tebeknibinėja. Ir su ta pa-čia, pasirodo, dar nelabai skubu. Esą, istorijos skyriaus redak-torius jam ką tik paaiškines, kad "dėl susidariusios netikusios pa-dėties Berlyne, dėl padidėjusios politinės įtampos, enciklopedijos darbai sulėtėjo"...

Ką Berlynas turi bendra su enciklopedijos redagavimu, tik anie istorikai težino: mobili-zuoja kariuomenės juos, ar ką... "Politinės padėties įtampa" dėl naujos destalinizacijos bangos -- visai kas kita. Čia tai tikrai "istorija su geografija", nes ir geografiją (o ypač biografijas) reikia iš pagrindų perredaguoti pagal naujus vėjus.

Puikybė, sako, žmogų pražudo. Lietuvos kvisingai iš puikybės šokosi enciklopediją leisti. Bet vienos puikybės tokiems daly-kams negana. Tai ir vargsta vyrai.

TORONTO

Skautų stovyklavietės išigijimo reikalu pasitarimas — arbatėlė įvyksta Pri-sikėlimo parapijos patalpo-se gruodžio 16 d., 7 val. va-kare. Į pasitarimą yra kvie-čiami bendriniai, visuomeni-nių bei kultūrinių organiza-cijų pirmininkai ir kiti žy-mūs visuomenininkai.

137 Roncensvalles Ave atidaryta didžiulė baldų ir namų apyvokos reikmenų krautuvė. Linkėtina, kad šie lietuvių pastangomis naujai atidaryti prekybos namai susilauktų kuo dau-giausiai pirkėjų.

Kas Dirvos neskaito
- daug nustoja!

KYLA NAUJAS PASIŪLYMAS

Praeitą savaitę New Yorke Yoko teatre prasidėjo vaidini-mas "Didvyrių šešėlis" (Shadow of Heroes), parašytas Robert Ardley. Vaidnuojama 1956 metų vengrų revoliucija ir jos su-naikinimas. Apimama nuo 1944 ligi 1956 metų.

Trumpose scenose parodomos gerai išstudijuotos istorinės fi-gūros. Yra įvestas, kaip veikė-

M O K A M E

4 1/4%

metinį dividendą už
visas taupymo sąs-
kaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokejom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite at-siųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto per-siuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanuskas, Pres.

Omahos lietuvės skautės su vyr. skautininkės pavaduotoja K. Kodatiene iškilmingoje sueigoje, i. dešinę nuo vėliavos: v. s. K. Kodatiene, vyresniųjų skaučių būrelio globėja, L. Antanėlienė, jos padėjėja R. Cicėnaitė, V. Kovaitė ir Živilės draugovės draugininkė I. Lileikienė. Po raportu į savo vietą grįžta tunto adjutantė R. Micutaitė.

OMAHOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Ruoša Vasario 16 minėjimui

Nors Vasario 16 d. minėjimas dar tolokai, bet vietos L. B. Komitetas jau dabar tam įvykiui pradeda ruoštis.

Yra susidariusios palankios sąlygos vasario mėn. vidury lietuviams gauti pusvalandį vienoje televizijos stotyje. Svarstomos galimybės šią gerą progą išnaudoti. Planuojama tam reikalui iš kitur parsisiusdinti geros kokybės filmą apie Lietuvą, pasinaudojant kartu ir vietinėmis meno pajėgomis.

Tas pats komitetas planuoja ir iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą geriausiame Omahos viešbutyje Blackstone vien tik amerikiečių publikai. Būtų kviečiami: Nebraskos valstijos gubernatorius, senatoriai, kongresmanai, miesto burmistras, miesto tarybos nariai,

antikomunistinių grupių atstovai ir net darboviečių, kur dirba daugiau lietuvių, atstovai.

Pagrindiniu kalbėtoju būtų kviečiamas vienas iš Nebraskos senatorių. Lietuvos reikalui garsinti tai, be abejo, būtų naudingas ir tikslus žygis. Geros sėkmės rengėjams!

Neblogai pasirodė stalo tenisistai

Nevisai bloga sėkmė lydėjo Omahos lietuvius, stalo teniso žaidėjus, lapkr. 25 d. įvykusiose Nebraskos stalo teniso atvirose varžybose, kuriose dalyvavo 75 žaidėjai iš 7 valstybių.

Lietuvius atstovavo 7 omahiečiai stalo tenisininkai: stud. J. Kavaliauskas, L. Kudirka, A. Venclauskas, J. Kavaliauskas, R. Kavaliauskas, K. Jonykaitė ir P. Jonyka.

Geriausias lietuvių stalo tenisistas stud. J. Kavaliauskas, pralošęs prieš

Amerikos stalo teniso meistrą (senior klasėje), iš varžybų iškrito. Jo brolis Juozas antrą kartą iš eilės laimėjo junioro berniukų klasėje pirmąją vietą, o trečiasis brolis Rimas pakartotinai užėmė antrąją vietą.

Pirmąjį kartą viešai pasirodžiusi Kristina Jonykaitė gavo junior mergaičių klasėje antrąją vietą.

Lituanicos krepšininkai

Gerų rezultatų laukiama šiame sezone iš Lituanicos vyr. berniukų krepšinio komandos. Ši komanda gerojai sustiprėjusi net trečios kartos lietuviais. Komanda įstojo į miesto krepšinio pirmenybes. Ir tikimasi, kad nebus viena iš paskutiniųjų.

Kariuomenės šventės minėjimas

Jei dar kartą reiktų kalbėti apie ilgus ir nuobodžius minėjimus, tai kaip labai tinkamą pavyzdį būtų pristatyti Omahos Ramovės skyriaus gruodžio 3 d. surengtą Lietuvos kariuomenės sukakties paminėjimą.

Pats paminėjimas buvo neperkrautas ir trumpas. Labai kondensuotai ir vaizdžiai apie mūsų kariuomenę paskaitė skaitė žurn. J. Cicėnas. Dar trumpiau ta pačia tema kalbėjo pro Omahą pravažiuojanti viešnia Vyr. skautininkės pavaduotoja v. s. K. Kodatiene.

Minėjimą pajėgino Omahos L. B. choras sudainuodamas 4 dainas. Šventei pritaikytus eilėraščius padeklamavo D. Katiliūtė ir R. Micutaitė.

Lietuvos Nepriklausomybės kovų invalidams buvo surinkta apie 100 dol. Dalyvių eilėse matėsi svečias kun. K. Vengras MIC iš Chicagos, čia atvykęs į šv. Antano parapiją misijų reikalais; taipogi ir patys naujausi Omahos gyventojai — J. Skaudys su žmona, kurie visai neseniai buvo perkelti į Omahą iš Indijos valstybės. J. Skandys yra Žemės ūkio Departamento tarnautojas.

Skautės veikia, o skautus reikia prikelti

Patikrinti Omahos skaučių budrumo ir veiklos, pas mus stabelėjo į Arizoną bevykstanti Vyr. skautininkės pavaduotoja v. s. K. Kodatiene su vyru. Gruodžio 1 d. ji turėjo pasitarimą, kuriame dalyvavo skautų-čių dvasios vadas kun. L. Mus-tekis, tuntininkė ps. G. Reškevičienė ir visa eilė vietos skaučių vadovų. Sekančią dieną įvyko iškilminga skaučių tunto sueiga, kurioje v. s. K. Kodatiene skautėms pasakė jautrų ir

pamokantį žodį. Taip pat turėjo pasikalbėjimą ir su tėvais.

Iš tėvų pusės buvo pastebėta, kad pirmiausia čia reiktų sustiprinti skautų berniukų veiklą, kurios čia šiuo momentu beveik nebėra.

Keli šiuo klausimu pasisakę tėvai pabrėžė, kad Omahos skautus iš letargo miego tegalėtų pažadinti tik ps. E. Petraška.

Ps. E. Petraška, vietos skautų vadovybės prašomas keletą kartų vadovavo skautų stovykloms. Savo sugebėjimais ir skautišku patyrimu jis tapo autoritetu skautams, o tėvų tarpe susilaukė visuotinio pritrimo ir respekto.

Susirinkime dalyvavę tėvai pageidavo v. s. K. Kodatiene, kad ji tarpininkautų skautų vyr. vadovybėje, jog berniukų skautų veiklai Omahoje išjudinti būtų pavesta senam skautiškumo entuzijastui — ps. E. Petraškai.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE MIDWEST MAISTO ir LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2515 West 69 St. Marquette Parke
PR 8 - 9259

SAV. J. JANUSAITIS ir J. MAŽEIKAI
Čia gėrimus pirkite tikrai pigiai!

TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ:

1. ASBACH URALT 5 ths. 4.95
 2. BISQUIT 3 star cognac 5 ths. 4.98
 3. MARTEL 3 star cognac 5 ths. 5.39
 4. WHITE HORE SCOTCH WHISKY 5 ths. 4.98
 5. Arrow Cockt. MARTINI OR MANHATEN 5 ths. 2.98
 6. CONTREAU LIQUER 5 ths. 4.75
 7. Da SILVA 10 metų Portugalų BRANDY 5 ths. 3.69
 8. Kijafa Vynas 5 ths. 1.75
- Ir virš 100 rūšių užsieninių bei vietinių gėrimų žemiausiomis kainomis! Nepaprastai didelis pasirinkimas!

EAGLE STAMPS VISADA PADIDINA SANTAUPAS

the MAYcos (4) BASEMENT stores

DOWNTOWN - HEIGHTS - PARMATOWN - SOUTH GATE

15.98

Vyrų Orlono pūkiniai ziperio LIETPALČIAI SU PAMUŠALU

• Tan • Black

DYDŽIAI 36 iki 46

Jūsų geriausias lietpalčio pirkinys šią žiemą, kadangi yra šiltos orlono pūkinės medžiagos, su ziperiau pamušalas, galimas prisitaikyti visokiems temperatūrai. Lengvai užsivelkamas ir gerai nuo lietaus apsaugojantis.

Paštu ir telefonu užsakymai pildomi...
Šaukit CHerry 1-3070

BASEMENT MEN'S CLOTHING
DEPARTMENT, THE MAY COMPANY,
ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

DOWNTOWN STORE HOURS — MONDAY THRU FRIDAY 9:30 to 9
BRANCHES — MONDAY THRU SATURDAY 9:30 to 9:30

3.99

Vyrų "išplauk ir nešiok" FLANELINIAI CHALATAI

Didelis pasirinkimas! Dydziai — maži, vidutiniai, dideli ir labai dideli

Niekas geriau nepatiks, kaip švenčių sezonui šilti planeliniai chalatai, kokių norit stilių. Pasinaudokit dideliu pasirinkimu raštų ir spalvų jūsų dovanoms. Maži netikslumai.

BASEMENT MEN'S FURNISHINGS
DEPARTMENT, THE MAY COMPANY,
ALL 4 STORES, INCLUDING SOUTHGATE

Laikraštininkas Jeronimas Cicėnas Omahos ramovėnų ruoštame Lietuvos kariuomenės šventės minėjime skaitė įdomią paskaitą. Užpakaly skrybiaus pirmininko P. Kvedaro specialiai tai progai piešta dekoracija.

A. Praičio nuotrauka

P. J. KERSIS

Turėdami reikalų prašom į mane kreiptis namų telefonu OL 7-2521 — Peninsula.

SIAUBINGOS VALANDOS

JONAS JANČYS

ATEINA ĮSAKYMAS IŠKELTI BALTAS VĖLIAVAS

A. a. Jono Jančio šeima patikėjo man jo pirminių pluoštą, kurį aptvarkius perduodu Dirvai.

J. Jančys buvo užsimojęs parašyti savo gyvenimus paskutinio karo metu: bėgimą į Švediją, kaip švedai internuotus išdavė rusams, ką jis išgyveno Sibire ir kaip grįžo į laisvąjį pasaulį. Jo staigi mirtis tuos sumanymus nutraukė.

Dirvai perduodu jo užrašus, kuriuose, deja, trūksta paties svarbiausio laikotarpio — gyvenimo Sibire ir grįžimo į laisvę.

Tikiu, kad Dirvos skaitytojams bus įdomu išgirsti pasakojimą tautiečio, kuris savo akimis matė ir savo širdyje išgyveno tiek daug siaubingų valandų.

Vladė Butkienė

Jaučiame, kad vokiečiai traukiasi, kad su artėjančia bolševikų armija artėja ir paskutinės karo dienos mūsų vietovėje — Kurlandijos katilė. Kaip iš jo ištrukti ir ką daryti, buvo klausimas, į kurį nė vienas iš mūsų neturėjome atsakymo. Mūsų Lietuvių Savisaugos dalinys buvo pirmose kautynių linijose, apie 30 km. į pietryčius nuo Liepojos uosto.

1945 m. gegužės mėn. 2 d. susirinkome bataliono štabe pasitarti, kaip ištrukti iš rusų nagų. Susirinkime dalyvavo bataliono vadas, bataliono gydytojas, kuopos vadas, ryšių karininkas ir aš — bataliono adjutantas.

Matėme tik dvi galimybes: miškais prasimušti į Vakarus arba per Baltijos jūrą sprukti į Švediją.

Nutarėme ieškoti būdų pakliūti į Švediją.

Gydytojas mūsų pasiuntinį aprūpino sergančio kario dokumentais bei pažymėjimais, ir jis dviračiu išvyko apsidairyti į Pavilostę

— Latvijos žvejų uostą, apie 70 km. nuo fronto linijos.

Ten vienas lietuvis karininkas dirbo komendantūroje. Pasiuntinio tikslas buvo susisiekti su tuo karininku ir kaip nors gauti laivą, kuris, vokiečių kaptuliacijos valandai Latvijos pasienyje atėjus, būtų paruoštas mus nugabenti į Švediją.

Likusieji nekantravo m, galvodami, ar mūsų žvalgai pavyks pasiekti Pavilostę, ar jo nepačiups pakeliui su menkais pažymėjimais, ar gaus laivą.

Vokiečių karo žandarmėria labai atidžiai tikrino karių dokumentus, ypač ne vokiečių ir grįžtančių iš fronto į užnugarį. Pagautam, be kelionės pažymėjimo ar su padirbtais dokumentais, kaip mūsų pasiuntinys, grėsė karo lauko teismas.

Praėjo 4 dienos, pasiuntinys vis dar nesirodė, nors buvo sutarta, kad per tiek laiko jis turėtų grįžti.

Penktą dieną išvydome jį su linksma žinia, kad Paviluoostė susirišo su mūsų karininku, kuris, draugams padedant, pažadėjo surasti laivą.

Viltis pasprukti iš rusų visus taip gerai nuteikė, kad mums nė į galvą tuo metu neatėjo tūkstančiai Kurlandijos karių, kurių vienintelis troškimas buvo toks pat, kaip ir mūsų.

1945 m. gegužės 7 d. gavome vietinės vokiečių karo vadovybės įsakymą, skelbiantį gegužės 8 d., 2 val. p. p. nutraukti ugnį, pirmose kovų linijose iškelti baltas vėliavas ir rusų kareiviams perduoti karius, amuniciją, ginklus bei visą kariuomenės turtą.

Ta žinia, nors jos tikėjimės kiekvienu momentu, visus pritrenkė kaip žaibas. Kelerių metų kovos, daugybė aukų, sunkių mūsų nuėjo veltui. Visi nepaprastai nusiminėme, nes žinojome, kad mūsų laukia Rusijos Sibiras, nelaisvė, o gal ir mirtis. Buvo tikrai, kad lietuvių karių likimas bus žymiai blogesnis, negu vokiečių.

Gegužės mėn. 8 d. įsakiau savo kariams parūpinti gurguolę. Naikinome dokumentus, skubėdami užtrinti savo egzistencijos pėdsakus, kad vėliau, jei ir patektume rusams, būtų lengviau iš jų išsisukti.

Atvyko ir gurguolė. Sulipome į ją drauge pasiimdami savo negausų asmeninį kario turtą. Paskutinį kartą peržvelgėme apylinkes ir pasileidome pirmyn.

Mūsų tikslas buvo pasiekti Paviluoostę. Planui nepavykus nutarėme sprukti į miškus. Valandą pavažiavę pasiekėme bataliono ūkio skyrių. Ten apsirūpinome rūkalais ir kitais reikmenimis. Apie maistą niekas nė nepagalvojome. Šioje vietoje mums pavyko gauti automobilį, kuris talpino vos 5 asmenis. O mūsų buvo aštuoni kariai. Drauge norėjo vykti ir ryšių karininkas.

Laimei, pavyko nutverti kažkaip kitų karių nepastebėtą motociklą. Galbūt jį užmiršo tik dėl to, kad užnugaryje buvo dar didesnė panika, negu pirmose fronto linijose: visi dūmė kur išmąnydami — į miškus, į uostą. Niekas nenorėjo susitikti su rusais akis į akį.

Išigiję motociklą galėjome iš viso sutalpinti 7 žmones. Aš, aštuntas, pasisiūliau sėsti mašinos užpakalyje ant bagažo.

Išispraudžiau į atsarginio rato įlinkimą. Dūmėme 80 km. greičiu, o aš neturėjau net kur įsikabinti. Nuo greičio oras mane plėšė plėšė nuo mašinos, duobėtas kelias tranke, ir aš, lyg sviedinys, šokinėjau į viršų. Daugelį kartų kumsčiu beldžiau į mašinos stogą, kad manęs

visai nepamestų.

Vargais negalais pasiekėme uostą, bet aš ir šandien nežinau, kas man davė jėgų tą kelionę išverti.

Paviluoostėje maišėsi tūkstančiai visokių laipsnių ir visokių ginklų rūšių karių. Visi norėjo bėgti į Švediją, norėjo laivų, o jų prieplaukoje kaip ir nebuvo.

Suradome savo draugą, kuris mums žadėjo parūpinti laivą. Jis sakė, kad ginkluoti vokiečiai per prievartą ėmė laivus, nesiskaitydami su niekieno gyvybe.

Daugelis žmonių grupavosi, skirstėsi ir slinko miškų link. Nutarėme laukti vakaro, kol uosto gyvenimas ir triukšmas sumažės.

Apie miegą vakare niekas nė pagalvoti negalėjo. Visur buvo tikras samysis, lyg paskutinę pasaulio dieną. Girti vyrai svirduliuodami ginčijosi, triukšmavo, triukšmą palydėdami revolverių šūviais.

Tą baisią naktį ne vienas palydėjo savo galvą. Vienas mano draugas dėl kažko susiginčijo su vokiečių karininku SS-ininku, kuris buvo gerokai įkaušęs. Staiga pamačiau jį išsitraukiant pistoletą ir taikant tiesiai į mano draugą. Buvau to SS-ininko užpakalyje, žaibo greitumu įrėmiau savo revolverį į jo nugarą ir tokiu būdu išgelbėjau draugą. Panašių atvejų buvo šimtai.

Jau buvo beveik vidurnaktis, o mūsų laivo vis dar nesimatė. Nuvykome pas latvių šeimą, su kuria buvo sutarta plaukti į Švediją. Dėl besitartinančios audros žvejas nenorėjo prarasti savo laivo ir šeimos, todėl nutarė pats nebeplaukti. Mums laivo taip pat nenorėjo duoti.

Palikę jį ramybėje nuta-

rėme patys susirasti jo laivą, nes jautėme, kad rusai jau lipa mums ant kulnų. Pasidalinę į dvi grupes pasileidome abiem upelio pusėmis ir, maždaug už 3 km. radome tą nelemtą laivą, sąžiningai užmaskuotą krūmuose.

Tuoį šokome į darbą. Mūsų šoferis — mechanikas bandė užvesti motorą,

bet tuoj pasirodė, kad laive nebuvo užvedimui specialaus prietaiso — "Lotlampe", o motore nė lašo benzino. Su didžiausiu vargu tą laivą nuplukdėme į uostą, kur tuoj suradome "Lotlampe", o išlaužę kažkokį sandėlį apsirūpinome ir benzinu.

Kitame numeryje: Bėgimas į Švediją.

SLA ORGANIZATORIŲ SĄRAŠAS

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje savo Deimantinio vajuos sustiprinimui visų lietuvių žiniai skelbia organizatorių sąrašus. Šie mūsų veikėjai kreipsis į patriotas lietuvius, kviesdami įsirašyti į mūsų brolišką organizaciją. Jie rūpinasi gauti 1,000 naujų narių. Malonėkit sutikti jų pasiūlymus lietuvišku palankumu.

SLA ORGANIZATORIAI OHIO VALSTIJOJE

AKRON, Ohio.

354 Kp. W. Puishis, 1280 S. Michaels Ave.
198 Kp. Mrs. A. Kirtiklis, 1388 Andrus St.
198 Kp. Mrs. K. Gaška, 1608 Manchester Rd.
198 Kp. Mr. F. Joga, 1221 Manchester Rd.

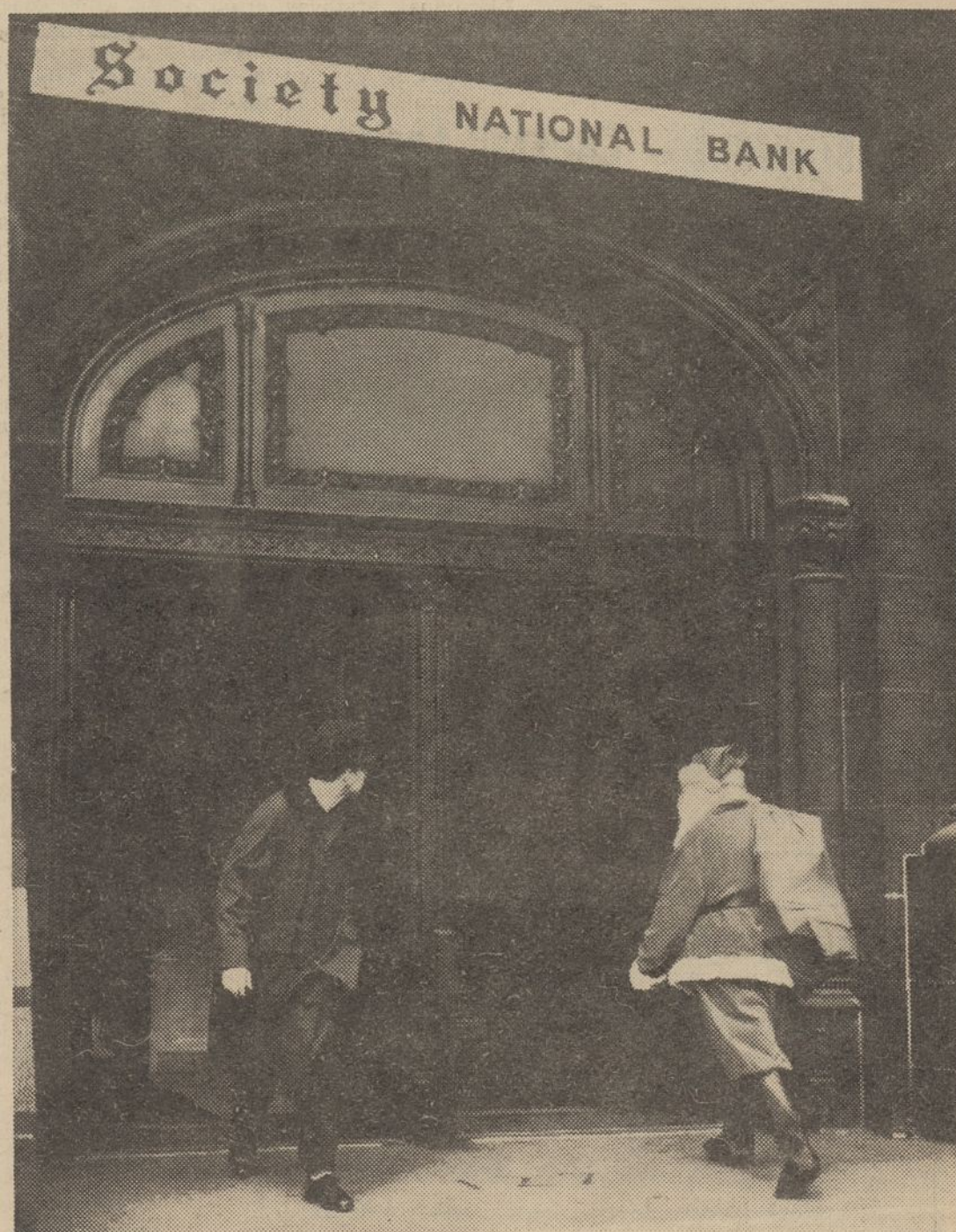
BRUNSWICK, Ohio.

136 Kp. Mrs. J. Budrys, 124 W. 130 St.

CLEVELAND, Ohio.

14 Kp. Mr. A. Praškevičius, 13112 West Ave.
14 Kp. Mr. J. Brazauskas, 17909 Mapleclife Rd.
14 Kp. Mr. V. Brazilius, 1852 Knowles Ave.
14 Kp. Mr. J. Virbalis, 1269 Carlyon Rd.
14 Kp. Mrs. M. Miščikas, 9804 Empire Ave.
136 Kp. Mr. K. Gaižutis, Stanwood Rd.
136 Kp. Mr. A. Dailidė, 6731 Edna Ave.
303 Kp. Mr. V. Urbaitis, 634 E. 127th St.

Kreipkitės į šiuos Organizatorius, jie Jums pagelbės gauti gerą apdraudą ir pasidaryti lietuviškos organizacijos nariais.

Dabar dėmesys nukreiptas į Kalėdų SENELį ir banką su "ASMENIŠKUMU"

DABAR KALĖDŲ KLUBO LAIKAS... Jūs sakote, kad peranksti galvoti apie 1962 m. Kalėdas? Taip, bet jei jūs norit turėti pinigų kitų metų dovanoms duoti, dabar laikas pradėti. Tai nėra biudžeto perdidelis apsunkinimas, kada taupai Kalėdų klube. Kviečiam taip padaryti: apgalvokit, kiek reikės kitais metais šiuo laiku, paskui pasirinkit mokėjimo planą šią sumą sudaryti. Jūsų mokėjimas kas dvi savaitės gali apseiti nemažiau dolerių arba kiek jūs norit. Įstok į Kalėdų klubą dabar...

Society NATIONAL BANK
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION
A GROWING FINANCIAL FORCE IN CLEVELAND... TOTAL RESOURCES OVER \$450,000,000

ALMA MATER YRA GERIAUSIA IR PIGIAUSIA DOVANA

Norėdami, kad lietuviškoji knyga, kaip šventinė dovana, pasiektų daugumą lietuviškų šeimų ir tuo pačiu papuoštų namų bibliotekas, darome, tik gruodžio mėnesį galiojančią, pirkimo lengvatą.

ALMA MATER — R. Spalio apysaką iš Lietuvos universiteto studentų gyvenimo, gražiai įrištą, perkant tiesiai iš Dirvos, gruodžio mėnesį galit nusipirkti po \$4.00. Taigi sųskit \$4.00 už kiekvieną knygą ir Alma Mater paštu tuoj jums bus išsiųsta.

Dar kartą primename, kad toji nuolaida duodama tik gruodžio mėn. ir perkant tiesiai iš Dirvos. Kitur knygos kaina lieka ta pati — po \$5.00.

DIRVA
6907 Superior Avenue,
Cleveland 3, Ohio

Siunčiu \$4.00 ir prašau man išsiųsti R. Spalio naują knygą "ALMA MATER".
Užsakytojas:

.....
(Vardas ir pavardė)

.....
(Adresas)

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ST. CLAIR SAVINGS ASSOCIATION

SAVE
SAFELY
at **4%**
ANTICIPATED
RATE

ON SAVINGS

SAVINGS DEPOSITS INSURED TO
\$10,000.00
813 E. 185th St.
IV 1-7800

25000 Euclid Ave. 6235 St. Clair Ave.
AN 1-1200 HE 1-5670

GREETINGS and BEST WISHES

MILLER JEWELERS DIAMOND — WATCHES

WATCH REPAIRING ALL TYPES RELIGIOUS GOODS
ROSARIES PRAYER BOOKS CRUCIFIXES.

768 East 185th St. KE 1-0225

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

SMITH'S Restaurant — Cocktail Lounge

Dining out is pure pleasure at Smith's,
where fine food is served at realistic
prices!

Private parties and wedding receptions
are a specialty.

LAKE SHORE BLVD. AT E. 222 ST.
RE 2-9900

BEST WISHES

To All the Lithuanian People

TEDDY BEAR STORE'S. INC.

746 East 185th St. IV 1-8877

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

ATLANTIC SERVICE STATION

ASSESSORIES — REPAIRS — TUNE-UP
TOWING SERVICE

598 East 185th St. KE 1-9876

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

EUCLID IGNITION COMPANY

1062 East 185th St. Call IV. 1-2222

VAIKO GRAŽIAUSIOS NUOTRAUKOS KONKURSAS

(Nuotraukoms siųsti terminas baigtas 1961 m. lapkričio 1 d.)

KONKURSINĖ NUOTRAUKA Nr. 128. Rimantas Musteikis, 3 metų amž., iš Buffalo, N. Y. Nuotrauka L. Musteikio.

LIETUVIS STUDENTAS GINČIJASI SU 'RAUDONU' RABINU

"Tėviškės Žiburiai", einą Toronte, paskelbė lietuvių studento ginčą su raustelėjusiu rabinu. Rašo:

"Toronte pagarsėjo rabinas Abraomas Feinbergas. JAV pilietis, savo veikla, remiančia sovietinę politiką. Jis vadovauja atominio nusiginklavimo komitetui, kuris plečia savo veiklą ypač universitetuose. Jo komitetas kėlė didelį triukšmą dėl JAV ir Kanados atominio ginklų, bet kai sovietai ėmė sprogdinti atomines bombas serijomis nedrįso tokio protesto kelti. Toronto burmistras N. Phillips tam komitetui kartą pastebėjo, kad jis savo protestus siunčia ne tuo adresu, o demonstruoti turėtų ne Š. Amerikos miestuose, o Maskvoje.

Pastaruoju metu rabinas Feinbergas su grupe prosovietinių pacifistų lankėsi Maskvoje ir grįžęs aprašė savo įspūdžius, kuriuose nepagailėjo savo palankumo sovietams. Esą Sov. Sąjungoje padaryta didelė pažanga. Caro laikais vyravusi tamsa. Esą jo tėvas mokėsi Panevėžio rabinų mokykloje ir ne kartą sakė kaip gyveno ūkininkai -- "kaip gyvuliai ir su gyvuliais".

Jo įspūdžius "The Globe and Mail" dienraštis sukritikavo H. S. Weiler, įrodėdamas, kad sovietinė pažanga buvo pasiekta milijonų žmonių sunaikinimu. Anglijų kasykloms eksploatuoti buvę mobilizuota 5 mil. vergų. Baltosios jūros kanalui 2 mil., o daugybė žmonių buvo vedamos MVD. Kolchozinimo metu buvę sunaikinta 5 - 8 mil. gyventojų. K. Skrupskelis savo laiške dienraščiui pasiūlė, kad apie Sov. Sąjungą rašytų ne Feinbergas, o Weileris, nes anas per daug naivus.

Daugiausia pylos susilaukė Feinbergas Toronto un-te, kur kalbėjo atominio nusiginklavimo komiteto sušaukta susirinkime. Vienas lietuvių studentas apibėrė kalbėtoją klausimais, kurie jį įpykino. Ypač jis užsidegė, kai studentas pavadino jį komunistu; komunistai esą išžudę daug lietuvių, ir Feinbergas, būdamas kilęs iš Lietuvos žydų, daręs lietuviams gėdą. Arti buvusiam studentui rabinas tvėjo dešinę ranką ir šūktelėjo: "Saugok savo sielą nuo manęs -- 94% Lietuvos žydų buvo išžudyti, ir lietuvių buvo didžiausi nacių bendradarbiai". Be to, rabinas studentą pavadino fašistu: "Mes neisime kariauti už jus fašistus".

Studentas, užsidėgęs veidą popierio lakštais, ant kurių buvo matyti N. Chruščiovas stovintis ant kaukuolės, pasitraukė iš susirinkimo, kuris iširo. Fotografui pavyko šią sceną nuotraukti ir įdėti studentų laikraštyje "The Varsity" š. m. 29 nr. Tas pats laikraštis įdėjo nuotrauką ir aprašymą, kad Toronto muzikos konservatorijoje buvo iškabintas skelbimas: "Abraham Feinberg The Red Rabbi". Įvykį un-te aprašė ir didieji laikraščiai, tik nevisi pažymėjo, kad studentas lietuvis.

Ryšium su Feinbergo įvykiu reikia pastebėti, kad jis savo laikysena lietuvių atžvilgiu sudaro išimtį. Pvz. Toronto burmistras N. Phillips, kurio seneliai yra kilę iš Suvalkų, yra visai kitos nuomonės. Be to, Kanadoje yra Lietuvos žydų s-ga, kurios nariai turi daug simpatijų lietuviams ir Lietuvai.

Feinbergo kaltinimas, kad lietuvių buvę "didžiausi nacių bendradarbiai" yra aiškiai neteisingas. Jul Lietuvoje nepavyko suorganizuoti netgi SS dalinių. Pasipriešinimas naciams Lietuvoje buvo stipresnis nei pas kaimynus. Šį reikalą galėtų plačiau išskirti ir mūsų organizacijos. Tam dabar gera proga."

Lietuvių Enciklopedijos Leidyklai

UŽSAKYMAS

Užsakau Broniaus Kvickio "MŪSŲ LIETUVOS" leidinį, kuris bus išleistas 3 tomiais. už \$30.00 kainą. (Pastaba: perkant pavieniui, vieno tomo kaina \$15.00).

(data)

(parašas)

(pavardė, vardas ir adresas)

Paskutiniu laiku apie "MŪSŲ LIETUVĄ" buvo visuose laikraščiuose rašyta. Jei nepastebėjote, prašome rašyti mums, o mes Jums pasiūsimės visas informacijas.

Pastaba: Lapelį iškirpkite ir pasiųskite šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 265 — C — Street, So. Boston 27, Mass.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CLEVELAND'S NEW EAST SIDE RAMBLER DEALER FLOYD STAMPS

"THE DEALINGEST DEALER IN TOWN"

I'VE CHOSEN TO SEE RAMBLERS OVER ALL OTHER CARS BECAUSE RAMBLER OFFERS THE MOST FOR THE CAR BUYER'S MONEY.

RAMBLER IS THE LOWEST PRICED OF ALL COMPACTS.

SEE THE NEW OUTSTANDING 1962 REMBLER
FLOYD STAMPS RAMBLER DEALER

481 East 185th at Lake Shore Blvd. IV 1-4900
Open Evening til 9 P. M. Mon., Fri.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

GEORGE V. WOODLING

GREETINGS and BEST WISHES

JUDGE

ALBERT A. WOLDMAN

JUVENILE COURT

WILLIAM GINTER

BAILIFF

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

Frances P. Bolton

CONGRESSMAN

22nd District

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

JUDGE

Bernard J. Conway

MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

The G. M. McKelvey Company

FEDERAL, HAZEL AND
COMMERCE STREETS
YOUNGSTOWN, OHIO

LSB JAMBOREE FONDO AUKOS

Lapkričio mėn. J. Fondui
aukas prisiuntė:
ps. J. Menkeliūnas, JF
įgal. Venezueloje — \$92.58;
ps. V. Rusas, JF įgal.
Toronte — \$56.25;
s. v. v. sl. Alg. Bitėnas,
JF įgal. Elizabeth — \$53.00.
(Skautų Tėvų komitetas pa-
aukojo \$10.00, prel. M. Ke-
mežys, kun. J. Pragulbickas
ir dr. S. Petrauskas po \$5.);
Ig. Vilėniškis, JF įgal.
Bostone — \$45.00. (Bosto-
no Nemunas paaukojo \$25,
Skautų Tėvų komitetas \$10,
Ig. Vilėniškis ir inž. Eug.
Manomaitis po \$5.00);
J. Lieponis (Lietuvių Pre-
kybos Namai) — \$25.00;
Clearing Machine Corp.
tarn. — \$13.00;
Dr. K. Anglinskis, dr. V.
Gruzdys, j. s. L. Knopfmil-
leris ir Broktono Martyno
Jankaus šaulių kuopa po
\$10.00;
ps. L. Kilikonienė, V. Ci-
nikas, L. J. Končius, A. Vo-
gelis ir sktn. O. Ščiukaitė
po \$5.00; sktn. S. Jelionie-
nė \$3.00; V. Šliūpas, S. Ja-
sutis, E. Abelkienė ir G.
Meiliuvienė po \$2.00.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Stalo teniso turnyro
dalyviai, atvykę iš įvairių
JAV ir Kanados kolonijų,
aplanke Dirvą ir susipažino
su darbu.
Turnyro metu stalo teni-
sininkai buvo susirinkę Gai-

Jamboree Fondas visiems
aukotojams ir aukų rinkė-
jams nuoširdžiai dėkoja.

Šių metų Jamboree Fon-
do skelbtas aukų rinkimo
vąjus baigiasi gruodžio 15
d. Prašome visus JF įgalio-
tinius, skautų vienetų va-
dovus ir aukų rinkėjus pa-
sistengti, kad šis vąjus bū-
tų sėkmingiausiai praves-
tas. Taip pat prašome su-
grąžinti aukų lapus ir pil-
nai atsiskaityti su JF izdi-
ninku iki gruodžio 31 d. šiuo
adresu: A. Karaliūnas, 3717
W. 70th Place, Chicago 29,
Illinois.

džiūnų namuose aptarti
veiklos klausimus ir išsi-
rinkti savo vadovybę.

• Inžinierių ir architektų
susirinkimas įvyks penkta-
dienį, gruodžio 15 d., 7:30
val. vakaro inž. J. Augusti-
navičiaus bute — 4607 An-
derson Rd.

Susirinkimui pranešimą
yra paruošęs J. Augustina-
vičius iš savo darbo sryties.

• Mykolas Mickevičius,
56 m. amžiaus, gimęs Dau-
gėliškio miestelyje, švenčio-
nių apskrityje, mirė gruo-
džio 4 d. Lietuvoje yra likę
žmona, dvi dukterys, brolis
ir daugiau giminių. Ameri-
koje giminių neturėjo. Lai-
dokuvėmis rūpinosi advo-
katas P. Oddo. Palaidotas
Lakeview kapinėse.

• J. Rinkus, iš Clevelan-
do, mokėdamas už Dirvą at-
siuntė \$5.00 auką.

• Dail. V. Stančikaitės-
Abraitienės dailės darbų
paroda buvo atidaryta gruo-
džio 10 d. Čiurlionio namuo-
se. Parodoje išstatyta 88
kūriniai ir jiems jau ankš-
tą esamose patalpose.

Atidarymo kalbą pasakė
Aldona Augustinavičienė.
Pirmoje kalbos dalyje kal-
bėtoja daugiau teisingo abs-

traktinį meną, kuriuo šios
parodos autorė nepasižymi.
Antroje dalyje plačiau su-
pažindino su autorės gyve-
nimo, mokslo ir kūrybos ke-
liu.

Atidarymo kalbą buvo
įdomi ir klausytojai, kurių
šiuo atveju tikrai buvo gau-
siai susirinkę, nesigailėjo
jos išklausę.

Pati parodos autorė —
V. Stančikaitė - Abraitienė
pasakė jautrų padėkos žodį.

Paroda atidaryta kiekvie-
ną dieną nuo 6 val. iki 9
val. vakarais. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 3 iki
9 val. vak.

• Prieš Kalėdas ir šiemet
galima nusipirkti paršiukų.
Užsukite į Lietuviu klubą
užsisakyti ir prieš Kalėdas,
ketvirtadienį, gruodžio 21
d. galėsite atsiimti Paršiū-
kai tarp 20-25 svarų \$12.50,
o pusė (12 svarų) — \$6.50.
(144)

• Lietuvių Prekybos Na-
mai jau gavo daugelio senai
laukiamą vaikams plokštelę
Žirginėlius.

Norintieji padaryt vaiku-
čiams džiaugsmą, pasisku-
binkite ją įsigyti.

• Išnuomojamas 5 kam-
barių butas — antram auk-
šte. Naujai remontuotas.
Garžas. Nuoma 75 dol. mė-
nesiui. Tik suaugusiems.
16924 Grovewood Ave.
IV 1-9239 (145)

To Our Friends and Patrons GREETINGS and BEST WISHES MELROSE DISTILLERS, INC.

GOLDEN WEDDING — ECHO SPRINGS
OLD CHARTER — MELROSE FARE
MACNAUGHTON and LONG JOHN SCOTCH
PLEASE PATRONIZE THESE BRAND'S
CL 2-5700

Paraginkit savo pa-
žįstamus užsiprenu-
meruoti DIRVĄ.

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

GRABLER MFG. COMPANY

6565 BROADWAY
Michigan 1-9260

GREETINGS and BEST WISHES

CLEVELAND FABRIC SHOPS, INC.

706 East 185th St. Off Lake Shore Blvd.
IV 1-6832
19561 Miles Road MO 3-5455

GREETINGS and BEST WISHES
To All the Lithuanian People

FROM
JUDGE

THEODORE M. WILLIAMS

MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES

YOUNG'S AMERICAN & CHINESE RESTAURANT

CHINESE FOOD TO TAKE OUT
Cantonese Family Dinners
OPEN DAILY 11 A.M. TO 1:00 A.M. SAT.
TO 3:00 A.M.
OPEN SUNDAYS AIR CONDITIONING
2172 WARRENSVILLE CENTER FA 1-9676

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

THE TROY LAUNDRY & CLEANING CO.

ESTABLISHED 1873

2561-2581 EAST 50th ST. UT 1-2900

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CLEVELAND AMBULANCE SERVICE, INC.

Remember the Maroon and Cream Colored
Cars with the Men in White

Called and Recommended by Cleveland's
Leading Physicians and Surgeons

ENdicott 1-0770

GRAŽIAUSIA
KALĖDŲ
ŠVENTĖMS
DOVANA

ELEGANTIŠKI IĖIGINIAI
IR
KAMBARINIAI BATAI
FIRMOS

SALAMANDER

3325 LORAIN AVE
CLEVELAND 13, Ohio
ME 1-5837

12307 GRATIOT AVE
DETROIT 5, Mich.
DR 1-9430

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.
SAVINGS
EARN OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

DIRVA

Nr. 143

1961 m. gruodžio 13 d.

KAS IR KUR?

• Savo artimuosius ir pažįstamus, artėjančių didžiųjų švenčių — Kalėdų ir Naujų metų progą, geriausia pasveikinti per Dirvą. Atsiųskit sveikinimo tekstą, pridėkit \$5.00 čekį, ir jūsų sveikinimas, per dvi skiltis 2 colių aukščio, bus gražiai atspausintas ir laiku pasieks jūsų artimuosius.

• Dr. Alfonsas Kisieličius, iš Sidney, Ohio, atsiuntė Dirvai \$10.00 auką, kaip sveikinimą artimiesiems draugams ir pažįstamiems ateinančių Kalėdų ir Naujų metų progą.

• Dr. J. Girnius "Tauta ir tautinė ištikimybė" knygos autorius, dalyvauja New Yorko Fronto Bičiulių rengiamame diskusijų vakare, kaip pagrindinis kalbėtojas. Numatoma tema — Tauta modernioje sampratoje. Diskusijų vakaras įvyksta gruodžio 17 d., 4 va. po pietų, Steponio Festival Restorano salėje, 40 East 26th St., New Yorke.

• Komunistiniai laikraščiai praneša, kad Lietuvoje mirė Kazys Preikšas, tarymas užsienio reikalų ministras, kuris negalėjo vesti jokių užsienio reikalų. Buvo 58 metų amžiaus, užkietėjęs komunistas.

• Lietuvių Vargonininkų Sąjungai 1962 m. sueina 50 veiklos metų.

• Valeškos meno studija, kelius metus dalyvavusi įvairiose dailės parodose, savo darbais išgarsėjo ir dabar gauna užsakymų iš įvairių vietų. Vienas iš paskutiniųjų susitarimų yra su viena architektų firma Californijoje atlikti didelius mozaikos darbus.

• National Broadcasting Company TV pakvietė Lionę Jodytę sudainuoti tris lietuviškas ir vieną anglišką dainą jų televizijai antrojo dienos, gruodžio 26-tą dieną, tarp 10:30 ir 11 valandos ryto, iš New Yorko. Jodytė devės tautinius rūbus.

• Ieva ir Albinas Trečiokai, keliaują po Bermudą ir Bahamas, atsiuntė skaitytojams geriausius sveikinimus. Rašo, kad jau ruošiasi grįžti į namus.

• P. Baltuška, iš Chicagos, per Dirvą atsiuntė \$5.00 Vasario 16 Gimnazijai paremti.

• J. Adamonis, Dirvos bičiulis iš So. Bostono, Dirvai paremti atsiuntė \$10.00 auką.

• J. Marcėnas, iš Detroit, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$5.00 auką.

• J. Jasiukaitis, iš Cicero, mokėdamas už Dirvą atsiuntė \$4.00 auką.

LOS ANGELES

Su Kazimieru Motieka atsisveikinant

A.A. Kazimieras Motieka

Lapkričio 18 d. mirties tekmė nusisėdė iš Los Angeles lietuvių kolonijos Kazimierą Motieką.

Kazimieras buvo kilęs iš Panevėžio apskr. Šių metų liepos 17 d. buvo atšventęs 60 m. sukaktį.

Lietuvoje Kazimieras buvo susipratęs ūkininkas ir veiklus šaulys. Tėvynėje liko sūnus, brolis, seserys, o Amerikoje giliai liūdinti žmona Antanina, brolis ir kiti artimi giminės.

Los Angeles Kazimieras greit įsijungė į Tautinės S-gos eiles, negailėjo lietuviškam reikalui darbo ir do-

KRISTINA RAULINAITIENĖ, gražią gyvenimo dalį praleidusi talkindama Čiurlionio ansambliui, dabar gyvenanti Clevelande, šį penktadienį švenčia septyniadešimtąjį gimtadienį.

Vyt. Gedgaudo nuotrauka

GRAŽI ČIURLIONIETĖS SUKAKTIS

Šių metų gruodžio 15 dieną sukanke 70 metų amžiaus senjorei Čiurlionietei Kristinai Raulinaitienei-Gerulei-Gerulevičiūtei, gražią gyvenimo dalį pragyvenusiai arti Čiurlionio ansamblio, o penktą sunkiausių metų — Vokietijoje, buvusiai ansamblio administracijoje.

lerio. Priklausė taip pat SLA.

Įsisteigus Tautinių Namų Fondui, Kazimieras su žmona buvo iš pirmųjų šimtinių. Taut. Namų Fondui įsigijus namus, jiems tie namai buvo antraisiais metais.

Prisimenu, kartą mes talkinome tautiniuose namuose ir mums pritruko reikiamos medžiagos. Kazimieras su kaupu pristatė ir iš kassos nė doleris neišbyrėjo.

Kazimieras ir paskutinę dieną rengėsi važiuoti į Tautinius Namus. Prieš važiuodamas norėjo tik atsi-gaivinti. Ir tuo momentu, širdžiai pasilpus, mirtis Kazimierą pasisaukė į amžinybę.

Giliai liūdinti žmona ypatingai dėkoja už palydėjimą į kapus ir tartą žodį prie kapo: kun. Valiūškai, Namų Fondo v-bos pirm. V. Aleksandriūnui, Taut. Sąjungos skyr. pirm. inž. A. Mazeikai, SLA atstovui A. Biekšai, dideliui būriui Los Angeles lietuvių, kurie užjautė žodžiu, raštu, dalyvavo pamaldose ar palydėjo į amžiną, svetimoje žemėje, poilsio vietą — kapus.

Antanas Meištas

Los Angeles Kultūros Klubas susirinkime gruodžio 2 d. rašytojas J. Gliada įteikia gėlių puokštę pianistei R. Apeikytei.

L. Briedžio nuotrauka

BOSTON

JŪRŲ SKAUTŲ VEIKLA

Jūsų skautų vieneto reikalas Bostone jau seniau buvo jaučiamas. Buvusi jūrų budžių Perkūno valtis, prieš keletą metų išvykus energingiems jos vadovams ps. R. Mieželiui, inž. R. ir Br. Veitams, likdavosi. Likę atskiri valties įgulos nariai neįsijungė į vietinę skautų tunto veiklą.

Š. m. spalio mėn. 28 d. apie 20 skautų tėvų savo susirinkime nutarė jūrų skautų vienatę Bostone steigti ir jo vadovu pakviest sktn. M. Manomaitį. Vienetas pavadintas Nemuno vardu.

Šiuo metu jūrų skautų vienetas jau turi apie 50 įvairaus amžiaus narių, ir kaip atitinkas tunto kvalifikacijoms, įregistruotas LSB Jūrų Skautų Skyriuje, kaip Bostono Jūrų Skautų Nemuno Tuntas. Ruošiami narių sąrašai registracijai LS Brolijoje užbaigti nustatyta forma lia tvarka.

Nemuno tuntas įregistruotas amerikiečių skautų organizacijoje. Be registracijos joks jūrų skautų vienetas negalėtų oficialiai veikti ir nešioti uniformų.

Vos tik tuntu įsisteigus, jau įsigyta naujas rotatorius, 2 motorinės valties ir kt. reikmenys, o Uosto Direkcijos (Tėvų Komiteto) kasoje dar yra keli šimtai dolerių. Taigi, tėvų pozityvi parama stipriai jaučiama.

Visi tunto vienetai jau turėjo po 2 - 3 sueigas ar iškilas. Tun-

kale motiniškai, su meile, patardama, pamokydama, paguosdama, Čiurlionietėse įgijo gerosios močiutės vardą, o drauge nuoširdžiai visų pagarbą ir meilę.

Jos pastangos, prisidedant tinkamoje aukštumoje išlaikyti ansamblio moralinės nuotaikas, ypač tose painiose tremtinio chaoso situacijose, lieka be galo brangios, jas vertinant ir iš ansamblio vadovybės pusės. Todėl, šia gražia proga, brangiai sukaustuvininkėi savaime kaupiasi gilių pagarbos ir meilės pareiškimo jausmas, mano asmens ir visų, ją mylinčių senjorų Čiurlionietėjų širdyse. Ilgiausių metų geroji, MOČIUTE. A. Mikulskis

tas leidžia savo biuletinį Bangą, kuriame spausdinama skautų programinė medžiaga ir kitos, tuntą liečiančios, žinios. Kitas Bangos numeris numatomas išleisti dar prieš Naujuosius Metus.

J.V.

NEW YORK

LIETUVIŲ MOTERŲ ATSTOVYBĖS KLUBAS DĖKOJA

Lietuvių Moterų Atstovybės Klubas New Yorko nuoširdžiai dėkoja organizacijoms ir pavieniams asmenims, mus rėmusiems darbu ar pinigais, dalyvaujant 38-toj tarptautinėj moterų dailės parodoj.

Gili padėka priklauso Am. Liet. Tarybos New Yorko skyriui, Lietuvos Laisvės K-tui, Prekybos Rūmams ir Neprikl. Fondui, Prel. J. Balkūnui, Klubo garbės pirmininkei R. Budrienei L. M. A. pirmininkei Ligijai Bieliukienei, Moterų Vienybės pirmininkei Helen Kulber, sesėms vienybietėms, Iz. Dilienei, Jonui Valaičiui ir poniai p. Ginkams, Mykolui Cibui ir jo diriguojamui Operetes chorui, Jadvygai Matulaitienei ir Taut. Šokėjų Grupei, mokytojai Kregždieni, M. Kižytei, Alksiniui, Augustinui, Č. Janušui, Z. Juriui, R. Keziui, B. Laucevičiui, Lissauskui, K. Nemickui, A. Šiemaškai, S. Zaurinui.

Dėkojame spaudai, rėmusiai mus savo straipsniais ir jos korespondentams, Klubo narėms, kruopščiai atlikusioms savo pareigas ir lietuvių visuomenei, gausiai mus lankusiai.

DIRVAI AUKOJO

Dr. E. Jansonas, Boston\$10.00
P. Jonkus, Philadelphia 2.00
P. Puškorius, Cleve. 2.00
V. Valiūnienė, Chicago 1.00
P. Pajaujis, Detroit 2.00
I. Stungevičius, Chic. 1.00
J. Adomonis, So. Boston10.00
P. Drabišius, Cleveland 2.00
T. Gaižauskienė, Venezuela 2.00
A. Juodka, Chicago 1.00
J. Jasiukaitis, Chicago 4.00
Dr. A. Kisieličius, Sidney10.00

Visiems aukotojams širdingai dėkojame.

Artinantis šventėms užsakykit Dirvą savo artimiesiems

Artinasi Kalėdų šventės ir Nauji metai. Rūpinsitės, ką dovanoti savo artimiesiems ir tolimiesiems bičiuliams.

Dirva tikrai gera ir per visus metus atsimenama dovana. Užsakykit ją dar neskaitantiems jūsų kaimynams arba kituose kraštuose gyvenantiems, kurie patys neišgali užsisakyti.

Naudokitės čia pridėdama atkarpą ir tai padarykit dabar, kad laiku galėtumėm pranešti apie jūsų dovana.

Jei jūs neturite tokių artimųjų, kurie Dirvos neskaito, jūs užsakykit Dirvą lietuviams moksleiviams ar nese-niai iš Lietuvos atvykusiems ir gyvenantiems Vokietijoje. Užsakykit džiovininkams ar seneliams, gyvenantiems prieglaudose. Tokių adresų mes turime, ir gavę mokes-tį, tuoj pranešime kam Dirvą siunčiame.

Užsakant prašome naudotis šia atkarpa:

DIRVA
6907 Superior Ave.,
CLEVELAND 3, Ohio

Prašau siųsti Dirvą, kaip švenčių dovana, šiuo adresu:

Už metus siunčiu \$10.00

Už pusę metų siunčiu \$ 6.00

Mano adresas:

Antanas Matjoška, Bostono lietuvių veikėjas, priklausęs ALT Sąjungos skyriui, Balfui, SLA ir kitoms organizacijoms, šiomis dienomis mini 25 metų visuomeninės veiklos sukaktį. Per tą laikotarpį A. Matjoška nesigailėjo laiko ir lėšų padėti lietuviams.